

KEUZE VAN DE RECHTSVORM NV OF BVBA ?

De ideale rechtsvorm voor een onderneming bestaat niet en is afhankelijk van de persoonlijke situatie van de ondernemer. Om door de bomen het bos te kunnen onderscheiden, beperken we ons in deze KMO Brief tot de twee populairste vennootschapsvormen in België: de NV en de BVBA. De belangrijkste verschilpunten tussen deze vennootschappen worden op pagina 2 schematisch weergegeven. Waar nodig worden ze toegelicht.

IS EEN VENNOOT PERSOONLIJK AANSPRAKELIJK VOOR DE SCHULDEN VAN ZIJN VENNOOTSCHAP?

Als aandeelhouder van een BVBA of NV is uw aansprakelijkheid in principe beperkt tot uw inbreng in de vennootschap, zodat u persoonlijk niet aansprakelijk kan gesteld worden voor de schulden van de vennootschap.

Toch moet één en ander genuanceerd worden. Ter compensatie van de beperkte aansprakelijkheid legt de wetgever de oprichters van een

vennootschap bepaalde verplichtingen op. Zo zal u er bij de oprichting moeten voor zorgen dat er voldoende kapitaal in de vennootschap aanwezig is om de geplande activiteit gedurende twee jaar te kunnen uitoefenen. Indien dit niet het geval is en de vennootschap gaat binnen de drie jaar na haar oprichting failliet, dan kan u door de rechter veroordeeld worden om bepaalde schulden van de vennootschap te uwen laste te nemen. Dit noemt men oprichtersaansprakelijkheid.

Aandeelhouders kunnen in principe niet aangesproken worden voor vennootschapsschulden, tenzij een gebrek aan kapitaal bij de oprichting tot een faillissement leidt.

ERNST & YOUNG

VEERTIENDAAGSE NIEUWSBRIEF

m.m.v. BACOB Bank, ERNST & YOUNG en D.V.V. Verzekeringen.
Uitgave: AKSIS.
Verschijnt niet in juli.

KEUZE VAN DE RECHTSVORM

1. Is de vennoot persoonlijk aansprakelijk voor de schulden van de vennootschap?
2. Hoeveel bedragen de oprichtingskosten?
3. Hoeveel aandeelhouders zijn er nodig voor een geldige oprichting?
4. Worden twee echtgenoten als twee oprichters beschouwd?
5. Wat is het belang van het onderscheid van aandelen op naam of aan toonder?
6. Is de overdracht van aandelen onderworpen aan beperkingen?
7. Het bestuur van een BVBA en een NV.
8. Besluit.

KEUZE VAN EEN RECHTSVORM

OPRICHTINGSVORM

- BVBA EBVBA:** De oprichtingsakte moet verleden worden voor een notaris en dan bekendgemaakt.
NV: De oprichtingsakte moet verleden worden voor een notaris en dan bekendgemaakt.

AANTAL VENNOTEN

- BVBA EBVBA:** 2 vennoten, maar indien er slechts 1 vennoot is wordt de BVBA automatisch een éénpersoonsvennootschap met beperkte aansprakelijkheid.
NV: Minstens 2

AANSPRAKELIJKHEID

- BVBA EBVBA:** De vennoten zijn niet aansprakelijk voor de schulden van de vennootschap.
NV: De aandeelhouders zijn niet aansprakelijk voor de schulden van de vennootschap.

SOORTEN AANDELEN

- BVBA EBVBA:** Enkel aandelen op naam, door inschrijving in het register, geen andere
NV: Aandelen zijn aan toonder (gedrukt) of op naam (door inschrijving in het register) of gematerialiseerd. Aandelen buiten kapitaal zijn mogelijk. Het beroep op de publieke kapitaalmarkt is mogelijk.

OVERDRAAGBAARHEID

- BVBA EBVBA:** De (gedeeltelijke) toestemming van de vennoten is vereist.
NV: Vrije overdracht, er is geen toestemming vereist van de andere aandeelhouders, tenzij de statuten of aandeelhouders-overeenkomsten anders bepalen.

STEMRECHT

- BVBA EBVBA:** In principe één stem per aandeel.
NV: Een stem per aandeel, in principe.

MINIMUMKAPITAAL

- BVBA EBVBA:** Minimum 750.000 BEF waarvan 250.000 BEF bij oprichting ter beschikking moet zijn.
NV: Minimum 2.500.000 BEF dat bij de oprichting volledig ter beschikking moet zijn van de vennootschap.

KAPITAAL: WIJZE VAN INBRENG

- BVBA EBVBA:** Een vennoot kan geld of goederen inbrengen (geen arbeid). In geval van inbreng van goederen is een verificatie door een bedrijfsrevisor verplicht. Van aandelen die geld vertegenwoordigen moet minstens 1/5 van dat geld daadwerkelijk aan de vennootschap worden gestort bij de oprichting of bij de uitgifte. Goederen moeten volledig ingebracht worden.
NV: Een aandeelhouder kan geld, goederen of arbeid inbrengen. In geval van inbreng van arbeid of goederen is een verificatie door een bedrijfsrevisor verplicht. Inbreng van arbeid wordt vergoed door aandelen buiten kapitaal. Van aandelen die geld vertegenwoordigen moet minstens 1/4 van het geld daadwerkelijk aan de vennootschap worden gestort bij de oprichting of bij de uitgifte. Goederen moeten volledig ingebracht worden. Beroep op de publieke kapitaalmarkt of het uitschrijven van een obligatielening is mogelijk. Zo statutair toegestaan kan de raad van bestuur het kapitaal verhogen.

BESTUUR: DOOR WIE?

- BVBA EBVBA:** Door één of meer zaakvoerders, ofwel benoemd in de statuten (en dan is hij slechts afzetbaar om zeer gewichtige redenen), ofwel benoemd (en afzetbaar) door de algemene vergadering.
NV: Door drie bestuurders of twee als er maar twee aandeelhouders zijn, die benoemd worden door de algemene vergadering voor maximum 6 jaar en op elk ogenblik door de algemene vergadering kunnen afgezet worden, die gezamenlijk beslissen en waarvan één of meer met het dagelijks bestuur kunnen belast worden (de gedelegeerde bestuurder).

BESTUUR: CONTOLE?

- BVBA EBVBA:** Verplicht door een commissaris-revisor ingeval de wettelijke criteria overschreden zijn. Zoniet kan iedere vennoot het bestuur en de boekhouding controleren, eventueel bijgestaan door een accountant.
NV: Verplicht door een commissaris-revisor ingeval de wettelijke criteria overschreden zijn. Zoniet kan iedere aandeelhouder het bestuur en de boekhouding controleren, eventueel bijgestaan door een accountant.

TIP

Bij de NV is het mogelijk om in de oprichtingsakte bepaalde personen aan te duiden als 'oprichter'. De in de oprichtingsakte aangeduide oprichters moeten wel minimum één derde van het ganse kapitaal vertegenwoordigen. Zo kunt u zich als oprichter laten aanduiden terwijl uw echtgeno(o)t(e) gewoon mee in de akte staat zonder enige oprichtersaansprakelijkheid te hebben.

HOEVEEL BEDRAGEN DE OPRICHTINGSKOSTEN ?

De oprichting van een BVBA of een NV moet voor een notaris gebeuren. De notariële erelonen voor de oprichting liggen hoger voor een NV dan voor een BVBA. U moet nog 0,5 % registratierechten aan de fiscus betalen op basis van uw kapitaalbreng: minimum

De oprichtingskosten zijn het laagst bij een BVBA. Kapitaalvereisten en erelonen zijn immers lager.

750.000 BEF voor een BVBA en 2.500.000 BEF voor een NV. De notaris rekent nog een provisie aan voor publicatiekosten in het Belgisch Staatsblad, e.d. Concreet zal de oprichting van een BVBA minimum ongeveer 26.000 BEF kosten en een NV minimum ongeveer 50.000 BEF.

HOEVEEL AANDEELHOUDERS ZIJN ER NODIG VOOR EEN GELDIGE OPRICHTING?

In principe kunt u maar een vennootschap oprichten als u minimum twee aandeelhouders hebt. Op deze regel bestaat een uitzondering nl. de éénpersoons-BVBA (EBVBA), die kan opgericht worden door één aandeelhouder. Wenst u een EBVBA op te richten dan moet u wel rekening houden enkele beperkingen:

- u mag slechts één enkele EBVBA oprichten;
- de enige vennoot mag geen rechtspersoon zijn, d.w.z. dat u steeds in persoonlijke naam een EBVBA moet

Onder bepaalde voorwaarden kan men een BVBA oprichten met 1 aandeelhouder.

oprichten en dus niet via een door u gecontroleerde vennootschap.

Leeft u deze voorwaarden niet na dan wordt u, of de vennootschap die als enige oprichter optreedt, geacht hoofdelijk borg te staan.

WORDEN TWEE ECHTGENOTEN ALS TWEE OPRICHTERS BESCHOUWD?

Bij een huwelijk onder het stelsel van scheiding van goederen worden de echtgenoten als twee afzonderlijke oprichters beschouwd.

Problemen kunnen zich voordoen wanneer u getrouwd bent onder een gemeenschapsstelsel. Dan moet een onderscheid gemaakt worden tussen aandelen op naam en aan toonder. Wanneer al de aandelen van de vennootschap op naam zijn, dan worden de aandelen,

voor wat betreft de uitoefening van de vennootschapsrechten, geacht toe te behoren aan de echtgenoot op wiens naam ze zijn ingeschreven in het aandeelhoudersregister. Hierdoor wordt iedere echtgenoot als een afzonderlijke aandeelhouder beschouwd.

Als men een vennootschap met aandelen aan toonder opricht, dan worden de 2 echtgenoten als 1 oprichter beschouwd, zodat u een derde persoon moet aantrekken om een NV te kunnen oprichten.

Aandelen op naam:

2 echtgenoten =

2 aandeelhouders.

Aandelen aan

toonder:

2 echtgenoten =

1 aandeelhouder.

WAT IS HET BELANG VAN HET ONDERSCHIED VAN AANDELEN OP NAAM OF AAN TOONDER?

Wanneer u beslist om in uw vennootschap aandelen op naam uit te geven dan moeten deze ingeschreven worden in een aandeelhoudersregister met als gevolg dat de eigenaar van de aandelen steeds gekend is. Latere overdrachten van aandelen moeten trouwens genoteerd worden in dit aandeelhoudersregister. Aandelen aan toonder daarentegen moeten gedrukt worden en zijn eigendom van wie ze bezit. Het bezit en de overdracht van de aandelen kan anoniem gebeuren omdat deze transacties niet moeten worden ingeschreven in een register. Het nadeel is dat toonderaandelen ongewild in verkeerde handen kunnen vallen.

Daartegenover staat dat u uw aandelen aan toonder kan overdragen aan b.v. uw kinderen door een handgift (d.i. door afgifte van de gedrukte aandelen). Het leuke aan een handgift is het prijskaartje, want er zijn geen schenkingsrechten op verschuldigd. Toch schuilt er nog een addertje onder het gras. Mocht u overlijden binnen de drie jaar na de handgift dan worden de betrokken aandelen, voor de fiscus, nog geacht in uw nalatenschap te zitten zodat uw erfgenamen er wel successierechten op zullen betalen. Trouwens, uw erfgenamen zullen moeten bewijzen dat ze de aandelen 3 jaar voor uw overlijden verworven hebben. Daarom is het belangrijk de datum van de handgift te kunnen aantonen.

Aandelen op naam komen niet in aanmerking voor een handgift. Wenst u deze aandelen toch aan uw kinderen te schenken dan moet dit voor een notaris gebeuren.

Als dit in België gebeurt, zult u schenkingsrechten moeten betalen op de waarde van de geschenken aandelen. In KMO Brief nr. 4 hebben we de fiscale optimalisatie reeds besproken bij zulke handgiften.

Aandelen aan toonder zijn anoniem en komen in aanmerking voor een handgift.

IS DE OVERDRACHT VAN AANDELEN ONDERWORPEN AAN BEPERKINGEN?

De BVBA is de meest aangewezen vorm om een gesloten structuur te organiseren wat betreft aandeelhouders en bestuurders. De NV staat in principe voor een open structuur.

De BVBA is een besloten vennootschapsvorm zodat de overdracht van aandelen onderworpen is aan de instemming van de andere vennoten. Deze beperking geldt niet voor overdrachten aan uw medevennoten, uw echtgeno(o)t(e), één van uw bloedverwanten of een in de statuten aangeduid persoon.

In de NV zijn de aandelen in principe vrij overdraagbaar maar er kunnen overdrachtsbeperkingen ingevoerd worden via de statuten of via aandeelhoudersovereenkomsten.

HET BESTUUR VAN DE BVBA EN DE NV

Een BVBA kan bestuurd worden door één of meer zaakvoerders. In tegenstelling tot een NV kunnen rechtspersonen geen zaakvoerder zijn in een BVBA. Aangezien de wet zegt dat de BVBA bestuurd wordt door 1 of meer zaakvoerders, zal in principe 1 zaakvoerder volstaan. De zaakvoerders in een BVBA worden benoemd:

- voor beperkte of onbeperkte duur;
- in de statuten of door de algemene vergadering.

Wanneer u als zaakvoerder benoemd wordt in de statuten dan bent u quasi onafzetbaar. Uw mandaat kan enkel herroepen worden bij een eenparig besluit van de vennoten of wegens ernstige redenen.

Wordt u door de algemene vergadering tot zaakvoerder benoemd dan kunt u door deze vergadering op ieder moment afgezet worden. Dit in de veronderstelling dat daar in de algemene vergadering een meerderheid voor gevonden kan worden. De zaakvoerder heeft in principe alle bestuurdersbevoegdheden, behalve deze die toegewezen zijn aan de

algemene vergadering.

Een NV wordt in principe bestuurd door een raad van bestuur die uit drie leden bestaat.

Deze bestuurders kunnen zowel natuurlijke- als rechtspersonen (een vennootschap) zijn. Zij worden benoemd door de algemene vergadering. Wanneer de NV is opgericht met twee aandeelhouders of de algemene vergadering heeft vastgesteld dat de vennootschap niet meer dan twee aandeelhouders telt, dan mag de raad van bestuur uit 2 leden bestaan. Let op: bij vennootschappen die zijn opgericht voor 1 juli 1996 moet u nakijken of de statuten in deze mogelijkheid voorzien. Zoals u kunt vaststellen gaat de mogelijkheid om twee bestuurders te benoemen gepaard met het verlies van de anonimiteit van de aandeelhouders, aangezien de twee enige aandeelhouders bekend moeten zijn.

De bestuurders worden benoemd door de algemene vergadering en dit voor een maximumduur van 6 jaar. Bestuurders kunnen ieder moment door de algemene vergadering ontslagen worden bij gewone beslissing. De raad van bestuur heeft als zodanig de meest uitgebreide bevoegdheden, behalve die voorbehouden aan de algemene vergadering. Het dagelijks bestuur wordt toevertrouwd aan 1 of meer bestuurders (gedelegeerd bestuurder) of niet-bestuurders (directeurs).

Een BVBA kan bestuurd worden door 1 zaakvoerder. De RVB van een NV bestaat uit minimum 2 of 3 leden afhankelijk van het aantal aandeelhouders.

BESLUIT

De keuze van de juiste vennootschapsvorm is sterk afhankelijk van uw persoonlijke situatie. Zo moet u kiezen tussen een open en een gesloten structuur. Wenst u met één of meer aandeelhouders te werken in uw vennootschap? Welke zijn uw kapitaalbehoeften? Hoe moet de vennootschap bestuurd worden? Deze vragen moet u toetsen aan de realiteit om de ideale vennootschapsvorm te vinden.

Dirk Beeckman, Ernst & Young Tax Consultants.

VEERTIENDAAGSE NIEUWSBRIEF van AKSIS m.m.v. BACOB Bank, ERNST & YOUNG en DVV Verzekeringen.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: AKSIS bvba, Ivo Ribbens, Achterheide 9, 2870 Puurs.

PRIJS: 2500 BEF/jaargang, incl. btw. (Verschijnt niet in juli)

ABONNEMENTEN:

- BACOB Bank C.V., Directie Communicatie, Trierstraat 25, 1040 Brussel. Tel. 02/285.15.49. Fax 02/285.15.70. e-mail: communicatie@bacob.be.
- ERNST & YOUNG, Marcel Thiry laan 204, 1200 Brussel. Tel. 02/774.91.11. Fax 02/774.90.90. e-mail: info@ey.be.
- DVV Verzekeringen, Dienst Corporate, Livingstonelaan 6, 1000 Brussel. Tel. 02/286.68.66. Fax 02/286.70.69. e-mail: info@dvvlap.be.

Mits bronvermelding mogen artikels uit deze publicatie overgenomen worden. De adviezen die in dit blad voorkomen worden alleen bij wijze van inlichting verstrekt. Voor hun juistheid aanvaarden wij geen aansprakelijkheid. De verwerking van uw persoonlijke gegevens is onderworpen aan de wet van 08.12.92 betreffende de bescherming van het privé-leven. Ze worden opgenomen in ons marketingbestand. U kunt uw recht op inzage en rechtzetting uitoefenen.

ERNST & YOUNG